

System sociálního zabezpečení v ČR

Co je sociální zabezpečení?

- **Sociálním zabezpečením** v širším slova smyslu se rozumí **podpora státu** svým občanům při tzv. **sociálních událostech**.
- Stát v **sociálních událostech** své občany podporuje finančně, věcně nebo službou, aby tak zabránil sociálnímu napětí ve společnosti.

Sociální událost

je zpravidla taková nepříznivá životní situace, kterou člověk nezvládá většinou sám vyřešit vlastními silami, tedy vlastními prostředky.

Změny:

- zdravotního stavu
- rodinných poměrů (mateřství, ztráta živitele)
- věku (stáří, ztráta partnera)
- spojené s nezaměstnaností
- spojené s chudobou (nemožnost zajistit si vyšší příjem)
- způsobené vlastním přičiněním a nepřizpůsobením se většinové společnosti (bezdomovectví).

POJMY

Správa sociálního zabezpečení - je úřad, který má na starosti důchodové pojištění, nemocenské pojištění, lékařskou posudkovou službu a pojištění osob samostatně výdělečně činných.. .

Sociální politika - řízení společnosti vedoucí k zajištění potřebné životní úrovně obyvatel.

Podpůrčí doba - doba, po kterou je poskytována dávka.

Vyměřovací (výpočtový) základ - částka, ze které se vychází při určení výše dávky.

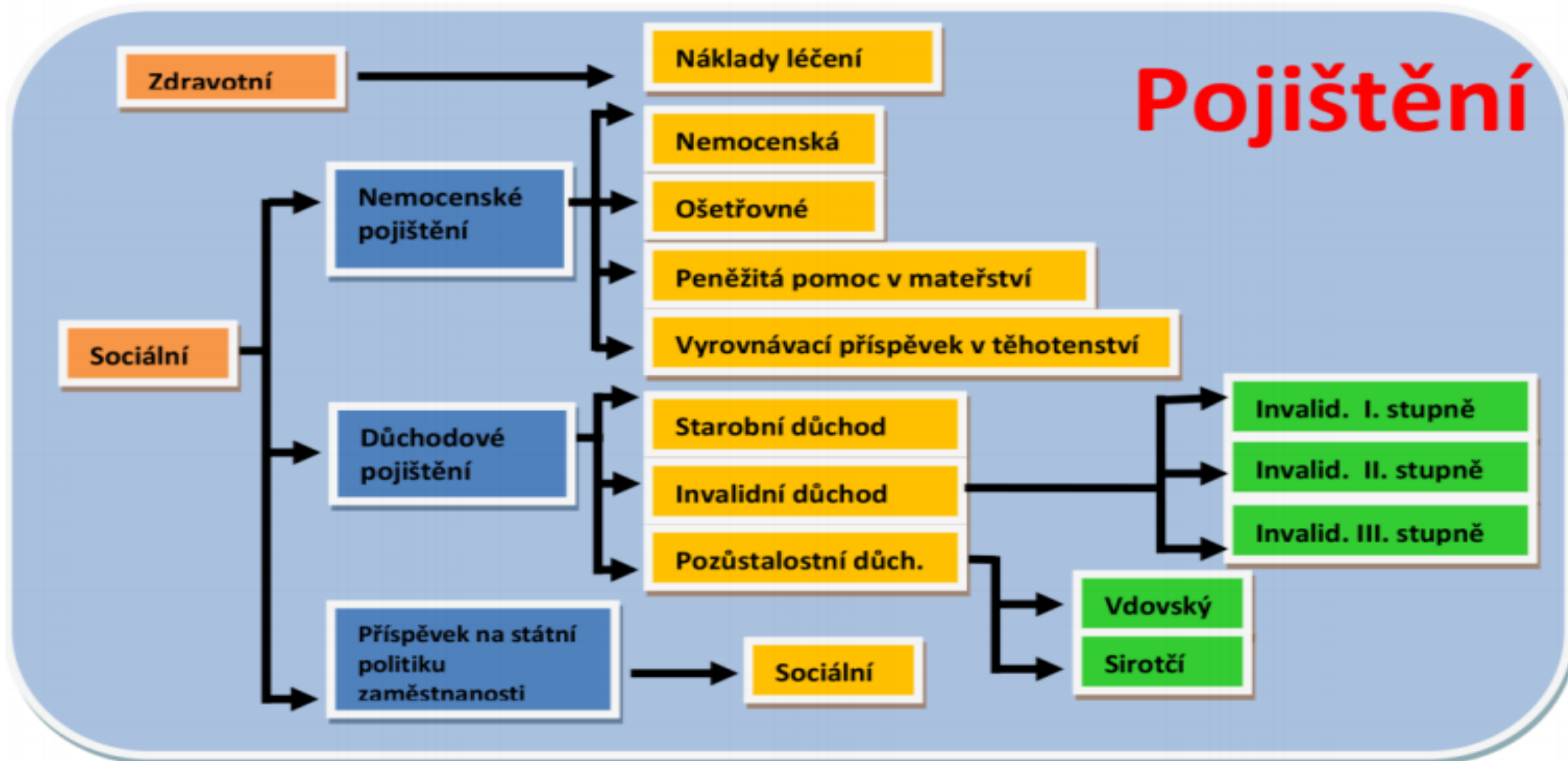
Nezaopatřené dítě - (definice dle zák. o důchodovém pojištění) Nezaopatřeným dítětem je člověk do 26 let, pokud: se soustavně připravuje na budoucí povolání (studuje), nemůže studovat pro nemoc nebo úraz z důvodu dlouhodobého nepříznivého stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost, má ukončenou povinnou školní docházku, není mu ještě 18 let, nestuduje, je veden na úřadu práce a nemá nárok na podporu.

TŘI PILÍŘE SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- 1) pojištění** (zdravotní + sociální) - je povinnou daní, kterou platí zaměstnanci automaticky z platu a mzdy, osoby samostatně výdělečně činné platí sociální a zdravotní pojištění v rámci **povinných odvodů**.
- 2) podpora** - je solidární, tzn. že v zátěžových situacích je člověk podpořen z daňového systému, do kterého movití občané přispívají více než občané nemovití
- 3) pomoc** - solidární pomoc v situacích, kdy nestačí pomoc předchozích dvou pilířů a občan nedokáže situace vyřešit vlastními prostředky

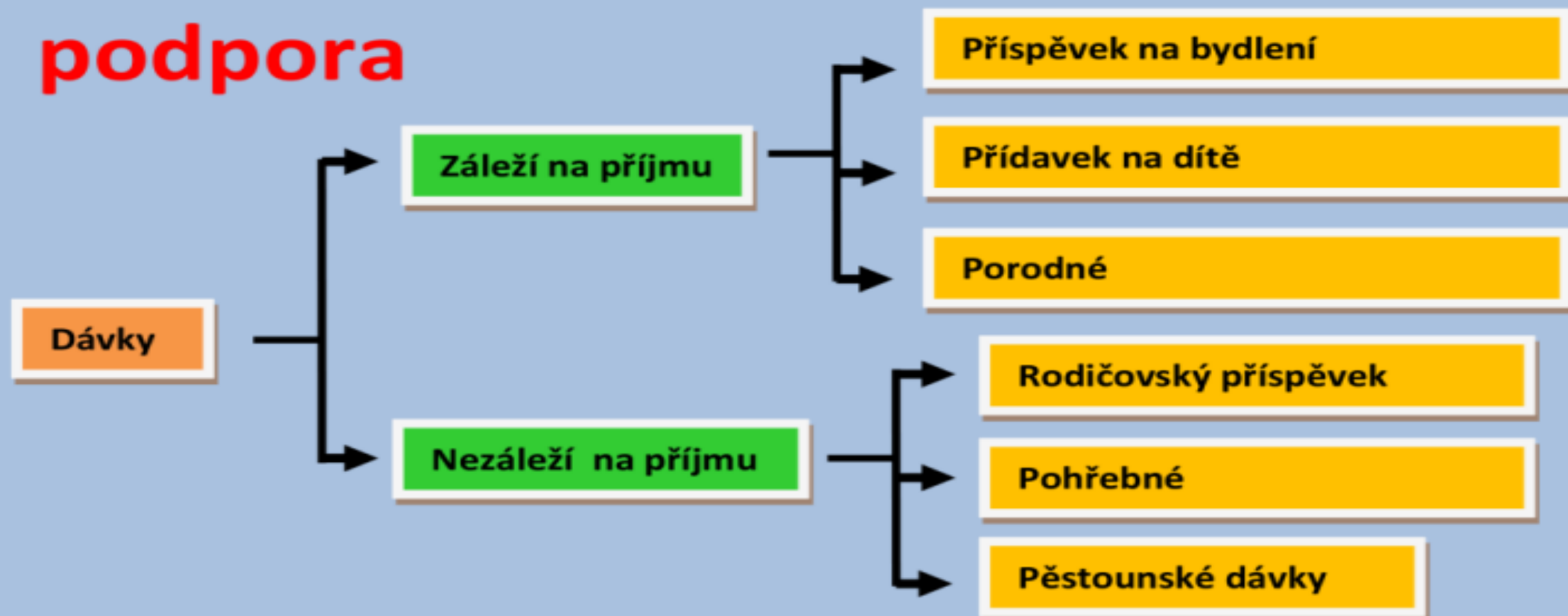

Zdroj: Sociální zabezpečení v sociálním systému společnosti, projekt Podpora celoživotního vzdělávání pracovníků poskytovatelů sociálních služeb v Jihomoravském kraji, CZ.1.04./3.1.00/05.00050

Zdroj: Sociální zabezpečení v sociálním systému společnosti, projekt Podpora celoživotního vzdělávání pracovníků poskytovatelů sociálních služeb v Jihomoravském kraji, CZ.1.04./3.1.00/05.00050

Státní sociální podpora

Zdroj: Sociální zabezpečení v sociálním systému společnosti, projekt Podpora celoživotního vzdělávání pracovníků poskytovatelů sociálních služeb v Jihomoravském kraji, CZ.1.04./3.1.00/05.00050

Sociální pomoc

Dávky v hmotné nouzi

Doplatek za bydlení

Příspěvek na živobytí

Mimořádná okamžitá pomoc

Dávky sociální péče

Příspěvek pro zdravotně postižené

Příspěvek na péči

Zdroj: Sociální zabezpečení v sociálním systému společnosti, projekt Podpora celoživotního vzdělávání pracovníků poskytovatelů sociálních služeb v jihomoravském kraji, CZ.1.04./3.1.00/05.00050

Životní

minimum

Životní minimum je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.

Výše životního minima od 1. 1. 2012 do 31. 3. 2020 byla ve výši 3410 Kč.
Od 1. dubna 2020 je to **3860 Kč**.

Částky životního minima do 31. 3. 2020

Pro jednotlivce	3410
Pro první dospělou osobu v domácnosti	3140
Pro druhou a další dospělou osobu v domácnosti	2830
Pro nezaopatřené dítě ve věku	
do 6 let	1740
6 až 15 let	2140
15 až 26 let (nezaopatřené)	2450

Částky životního minima od 1. 4. 2020

Pro jednotlivce	3860
Pro první dospělou osobu v domácnosti	3550
Pro druhou a další dospělou osobu v domácnosti	3200
Pro nezaopatřené dítě ve věku	
do 6 let	1970
6 až 15 let	2420
15 až 26 let (nezaopatřené)	2770

Existenční minimum

Existenční minimum je minimální hranicí peněžních příjmů, se kterou lze podle výkladu zákona přežít.

Výše existenčního minima

- Existenční minimum je do 31. 3. 2020 částka **2200 Kč** měsíčně. Od 1. 4. 2020 je to **2490 Kč**. Nelze jej však použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let.

Příspěvek na péči

Stupeň závislosti	Osoby mladší 18 let		Osoby starší 18 let	
	Nezvládnuté životní potřeby	Měsíční výše příspěvku	Nezvládnuté životní potřeby	Měsíční výše příspěvku
I. (lehká závislost)	3	3300 Kč	3 nebo 4	880 Kč
II. (středně těžká závislost)	4 nebo 5	6600 Kč	5 nebo 6	4400 Kč
III. (těžká závislost)	6 nebo 7	9900 Kč	7 nebo 8	8800 Kč
IV. (úplná závislost)	8 nebo 9	13 200 Kč	9 nebo 10	13 200 Kč

Životní potřeba	
Mobilita	Vstávání a usedání, zaujímat a měnit polohy, stoj, pohybovat se chůzí krok za krokem v dosahu alespoň 200 metrů, otevírat a zavírat dveře, chůzi po schodech (nahoru i dolů) v rozsahu jednoho patra, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
Orientace	Poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
Komunikaci	Vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
Stravování	Vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
Oblékání a obouvání	Vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat a obouvat se, svlékat a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
Tělesná hygiena	Použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
Výkon fyziologické potřeby	Včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
Péče o zdraví	Dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
Osobní aktivity	Navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styk se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
Péči o domácnost	Nakládat s vlastními penězi v rámci osobních příjmů a příjmů domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, obsluhovat topení, udržovat pořádek. (Tahle životní potřeba se neposuzuje u osob mladších 18 let, namísto toho se porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je potřeba věnovat zdravému dítěti a dítěti, které <i>vyžaduje péči</i> .)

Institucionální systém sociálního zabezpečení ČR

- MZ ČR – Ministerstvo zdravotnictví ČR,
- MPSV ČR – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,
- MO ČR – Ministerstvo obrany ČR,
- MV ČR – Ministerstvo vnitra ČR,
- MS ČR – Ministerstvo spravedlnosti ČR,
- NNO – nestátní neziskové organizace.

Triáda

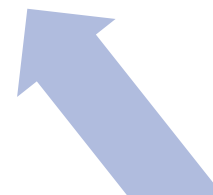
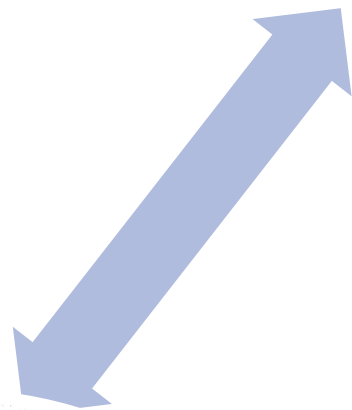
Uživatelé sociálných služieb

Zadavateľé sociálných služieb

Poskytovatelia sociálných služieb

TRIÁDA - základ pro komunitní plánování

- **Zadavatelé sociálních služeb** – v celostátním měřítku jde o obce, statutární města a jejich městské části, krajské úřady a ministerstvo (Ministerstvo práce a sociálních věcí).
- **Poskytovatelé sociálních služeb** – organizace a instituce, jež sociální služby poskytují či provozují.
- **Uživatelé sociálních služeb** – lidé, kteří se potýkají s problémy vycházejícími z jejich nepříznivé sociální situace anebo jsou odkázáni na pomoc druhých. Např. jde o tělesně postižené, mentálně postižené, osoby bez přístřeší, seniory, příslušníky etnických menšin atd.

Komunitní plánování

- Je otevřený, kontinuální proces.
- Cílem je hledat řešení, které nejlépe odpovídá místním podmínkám a potřebám komunity.
- Na základě zjištěných dat, při propojení veřejných zdrojů a zdrojů jednotlivce, se dá utvářet fungující systém zdravotních, sociálních a dalších služeb reagující na potřeby komunit.

Sociální služby - cíle

- podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele, jeho návrat do vlastního domácího prostředí,
- obnovení nebo zachování původního životního stylu;
- rozvíjet schopnosti uživatelů služeb a umožnit jim, pokud toho jsou schopni, vést samostatný život;
- snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem jejich života.

Sociální služby - formy

- **ambulantní** – klient dochází nebo je doprovázen či dopravován do zařízení, součástí služby není ubytování
- **pobytové** – spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb, kde člověk dlouhodoběji žije
- **terénní** – služby jsou lidem poskytovány v jejich přirozeném prostředí – v domácnosti.

Sociální služby - zaměření

- **sociální poradenství** – služby poskytující informace k řešení nepříznivé sociální situace
- **sociální péče** – služby napomáhající soběstačnosti a podporující zapojení do běžného života
- **sociální prevence** – služby podporující osoby v překonání krizové situace a chránící společnost před nežádoucími a patologickými jevy.

Adresář sociálních služeb JMK

- <file:///C:/Users/60166/Downloads/Adresar+socialnich+sluzeb+v+JMK.pdf>